

Zdobycze terenowe między Karpatami i górnym Dniestrem

Ataki sowieckie pod Sewastopolem, nad dolnym Dniestrem i na południowy zachód od Narwy spełzły na niczym. — Odparto miejscowe ataki nieprzyjacielskie pod Nettuno

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 22. IV. 1944.
Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:
Na obszarze Sewastopola i nad dolnym Dniestrem odparto miejscowe ataki sowieckie i rozbito skoncentrowanym ogniem artyleryjskim ponowne stanowiska wypadowe.

Na wschodniej Bukowinie, między Karpatami i górnym Dniestrem własnymi atakami w zaciętych walkach osiągnięto dalsze zdobycze terenowe.

Silne oddziały niemieckich samolotów bojowych atakowały ubiegłej nocy z dobrym skutkiem obiekty kolejowe w Wielkich Lukach.

Na południowy zachód od Narwy nieustanne ataki bolszewickie na niemieckie nowozdobycze stanowiska spełzły na niczym.

Na przyczółku desantowym Nettuno odparto kilka miejscowych ataków na południe od Aprilii wśród obfitych strat dla przeciwnika. Na froncie południowym oddziały zaczepne rozsadziły na wybrzeżu Adriatyckim 3 czołgi nieprzyjacielskie z ich załogami.

Północno-amerykańskie bombowce atakowały w dn. 21 kwietnia, nie widząc ziemi, kilka miast wschodnio-południowej Europy, przede wszystkim Bukareszt. Wynikły szkody i straty wśród ludności. Niemieckie i rumuńskie powietrzne siły obronne zestrzeliły 19 samolotów nieprzyjacielskich, po większej części czteromotorowych bombowców.

Nieliczne brytyjskie samoloty zrzuciły ubiegłej nocy bomby na obszarze Kolonii.

Moskwa chce uczestniczyć w gospodarczym splądrowaniu płd. Włoch

WENECAJA. (DNB). Jak podaje radio w Bari, do Neapolu przybyła samolotem z Moskwy sowiecka delegacja gospodarcza, która ma pertraktować z Badoglio'em w przedmiocie wywozu środków żywnościowych (!) z południowych Włoch do Związku Sowieckiego. Jednocześnie ma być też omawiana sprawa znacznego udziału sowieckiego kapitału państwowego w wykończeniu pewnych południowo-włoskich zakładów przemysłowych. Obrady gospodarcze, jak podkreśla rozgłośnia w Bari, mają

obejmować nie tylko zagadnienia bieżące ale i problemy czasu powojennego. Przede wszystkim przewiduje się stworzenie wolnych stref dla Związku Sowieckiego co najmniej w jednym, a nawet w dwóch portach południowo-włoskich. Ma być też ustanowiony nowy kurs wymiany dla liry — rubla sowieckiego. W ten sposób jasnym jest, że Moskwa dąży do stworzenia sobie analogicznych pomyślnych warunków clearingowych, jak to zrobiły Stany Zjednoczone i Anglia.

Egipscy dziennikarze wydalenii z południowych Włoch

WENECAJA. (DNB). Jak donosi radio kairskie, delegacja sześciu egipskich dziennikarzy, która na zaproszenie anglo-amerykańskiego prasowego biura wojskowego w Neapolu objeżdżała południowe Włochy, została wezwana przez angielską wojskową policję do niezwłocznego opuszczenia kraju i zaprzestania nadawania komunikatów. Jako powód podano, że egipscy dziennikarze, obchodząc anglo-amerykańską cenzurę, próbowali przemycać wiadomości z południowych Włoch.

Natychmiastowe wydalenie, przedstawicieli prasy, którzy przyjechali w charakterze gości anglo-amerykańskich placówek propagandowych, pozwala przypuszczać, że ujawnili oni rzeczy, które okazały się nieodpowiednimi do podania do wiadomości.

Napływ hinduskich kobiet do żeńskiego pułku armii narodowej

BANGKOK. (DNB). Napływ hinduskich kobiet ochotniczek ze wszystkich terenów wschodniej Azji do tak zwanego żeńskiego pułku hinduskiej narodowej armii jest ponad wszelkie oczekiwania silny. — tak oświadczyła dowódczyni pułku, zajmująca jednocześnie stanowisko ministra do spraw kobiet w prowizorycznym wolnym hinduskim rządzie, p. dr. Lakshmi w rozmowie z przedstawicielem DNB w Bangkoku. Duża część kobiet szkolona jest w szpitalach polowych dla celów służby sanitarnej z jak najlepszym już obecnie wynikiem. Zapytana o przyszłe stanowisko hinduskiej kobiety w oswobodzonych Indiach, oświadczyła p. dr. Lakshmi, że oczywiście

wszystkie istniejące jeszcze, zawiązując pomocy brytyjskiej, przepisy i ustawy, jakie stoją na przeszkodzie do równouprawienia hinduskiej kobiety, byłyby zniszczone. Hinduskiej kobiecie zapewnione będzie należne jej miejsce w wolnych Indiach.
P. dr. Lakshmi jest znaną lekarzką. W roku 1941 porzuciła w Indiach rozległą praktykę, udając się do Singapuru, gdzie po zdobyciu miasta przez Japończyków stanęła całkowicie do dyspozycji hinduskiego ruchu wolnościowego. W roku 1943 mianowana została ministrem do spraw kobiet w nowoutworzonym prowizorycznym rządzie.

Spętani czungkińscy rekruci

SZANGHAI. W czungkińsko-chińskiej armii istnieje do dzisiaj zwyczaj, wiązania po dwóch nowozwerbowanych rekrutów, lub zamykania ich na noc w zakratowanej celi, aby w ten sposób zapobiec dezercji. Obecnie po raz pierwszy, — jak donosi ukazujące się w Kunmingu wojskowe pismo „Sao Tang Pao“ — zwyczaj ten został zarzucony. Od chwili obecnej — donosi dalej dziennik — oddano do użytku rekrutów czyste kwatery. Ogłoszenie to zbiega się czasowo

z kampanią prasy prowincjonalnej, propagującej „zarzucenie rozmaitych mało wartościowych zwyczajów“ stosowanych w czungkińsko-chińskiej armii.
Wydaje się, że uszczęśliwiający świat apostoła Roosevelt mógłby rozpocząć urzędowanie swoich pięknych frazesów w stosunku do swego trabanta Cziangkaiszeka, jednakowoż cóż to obchodzi Roosevelta, w jaki sposób są werbowani żołnierze dla jego celów wojennych.

Rzucił się samolotem na torpedę Bohaterstwo o japońskiego lotnika

TOKIO. (DNB). Komunikat frontowy gazety „Asahi Szimbun“ podaje, że ofiarość pewnego lotnika japońskiego, podoficera Kiyoski Ishikawa uratowała załogę i żołnierzy pewnego statku transportowego przed niechybną śmiercią. Ishikawa przydzielony był do formacji samolotów, które miały za zadanie eskortowanie w dniu 14 kwietnia konwoju, płynącego w tej części Oceanu Indyjskiego, która szczególnie zagrożona była przez nieprzyjacielskie łodzie podwodne. Wykrył on jedną z tych łodzi właśnie w momencie, gdy wyrzuciła ona już trzy torpedy w kierunku konwoju. Po otrzymaniu sygnału ostrzegawczego okręty japońskie natychmiast poczęły płynąć kursiem zygawkowatym i zdołały uniknąć dwóch torped. Trzecia jednakowoż torpeda miała już trafić w wyladowany do pełna żołnierzami statek transportowy. W tym momencie Ishikawa przestał poprzednich swoich prób spowodowania eksplozji torpedy przy pomocy swojej broni pokładowej i rzucił się na nią wraz ze swoim samolotem. Potężna detonacja i obrzymania fontanna wody w bezpośredniej bliskości statku transportowego ujawniły dopiero jego kolegom

na okręcie, jakiego losu uniknęli dzięki bohaterskiej odwadze lotnika.

TOKIO. (DNB). W dniu 19 kwietnia z dużego zespołu nieprzyjacielskich sił powietrznych, które ukazały się nad Rabaulm zestrzelono trzy maszyny i dalsze trzy ciężko uszkodzone. Następnie trzy nieprzyjacielskie samoloty tegoż dnia zestrzelono nad Moprek (Karoliny).

Z frontu w Chinach donoszą: W dn. 20 kwietnia oddziały japońskich bombowców i myśliwców silnie zaatakowały amerykańskie bazy lotnicze w Hengczu i Czengtu (prowincja Czengtu). Zniszczono tory do startowania oraz ważne pod względem wojennym urządzenia. Wszystkie japońskie samoloty powróciły.

TOKIO. (DNB). Według doniesienia Cesarskiej Głównej Kwatery w piątek przed południem 19 kwietnia na wodach Sumatry ukazała się bojowa formacja nieprzyjacielskich jednostek morskich i przeprowadziła atak powietrzny na Sabang, położony na zachodnim wybrzeżu wyspy. Według komunikatu obrona japońska zestrzeliła dziesięć atakujących nieprzyjacielskich maszyn. Straty po stronie japońskiej podane są jako nieznaczne.

Angielsko-amerykańska walka o arabską ropę

GENEWA. (DNB). W czasie odbywającej się obecnie w Waszyngtonie konferencji towarzystw naftowych doszło we czwartek do ostrego starcia, które w jaskrawy sposób ujawniło sprzeczne interesy angielskiego i amerykańskiego kapitału naftowego. Wiceprezes Standard Oil Company w New Jersey, James A. Moffet, podniósł wobec brytyjskich przedstawicieli zarzut, że chcą oni utrzymać na całym świecie „kontrolę kartelową nad źródłami i rynkami nafty“.

„Czyż nie jest to rzeczą haniebną, że przedstawiciele angielskich towarzystw naftowych wyznaczają amerykańskiemu towarzystwu naftowemu na wschód od Suez w jakich ilościach mogą one eksploatować i sprzedawać ropę naftową?

„Moffet zgłosił postulat, domagający się zezwolenia dla firm amerykańskich prowadzenia ich interesów dla dobra Stanów Zjednoczonych i bez kontroli lub ingerencji brytyjskich towarzystw naftowych.

Wyrażenie tej sprawy nie można było przedstawić: Również w arabskich krajach nafta ma należeć do Amerykanów a nie do Brytyjczyków, którzy czuli się dotychczas panami na Bliskim Wschodzie. Anglia zewsząd jest wypierana a kapitalizm amerykański obejmuje w spadku imperium.

SZTOKHOLM. (DNB). W Manchester rozpoczęli strajk robotnicy gazowni. Zachodzi obawa niedostarczenia gazu 220.000 abonentom.

Ofenzywa sowiecka kończy się Niemieckie kontrataki poprawiają linię frontu

BERLIN. Nadzwyczaj gwałtowne i ciężkie walki w ostatnich tygodniach, wywołane zamierzeniami Sowietów, rozszerzenia ich ofenzywy zimowej jeszcze przed nadejściem okresu błotnistego w szeroko zakrojoną bitwę niszczycielską przynajmniej na froncie południowym, weszły obecnie w spokojniejsze stadium ostatnich akcyj nieprzyjacielskiej ofenzywy. W dwóch tylko jeszcze miejscach atakuje nieprzyjaciel silnymi i materiałnie dobrze wyposażonymi oddziałami, lecz ataki te natrafiają na wzmoczony opór. Chodzi tutaj po pierwsze o rejon walk pod Sewastopolem, gdzie nieprzyjaciel atakuje niemiecko-rumuński przyczółek mostowy na Krymie. a po drugie o rejon walk nad dolnym Dniestrem. Przedwczesny byłby wniosek, że ostateczna linia frontu na odcinku południowym frontu wschodniego została już osiągnięta, jednakowoż obecne mocne stanowisko oddziałów odpierających dowodzi znacznego zużycia siły ofenzywnej nieprzyjaciela i okrzepnięcia sił oddziałów niemieckich, które zbliżyły się do baz zaopatrzenia.

Lecz obecne stadium walk na wschodzie dowodzi również, że dowództwo wojsk niemieckich dąży ze swej strony do uzyskania

możliwości poprawienia linii swego frontu. Zgodnie z tym założeniem rozpoczęto ze strony niemieckiej w dwóch miejscach frontu wschodniego akcje ofenzywne, które już w pierwszych dniach doprowadziły do niemałych sukcesów. Wybiła się tutaj na pierwsze miejsce rejon walk między Karpatami a górnym Dniestrem, rejon ten już kilkakrotnie był wspomniany pod nazwą walk koło Stanisławowa. Dalej na uwagę zasługują fakt, że w północnej części frontu wschodniego na południowy zachód od Narwy oddziały niemieckie wdarły się do silnie ufortyfikowanych stanowisk nieprzyjacielskich, by również tutaj zlikwidować dawne miejsce włamania się przeciwnika.

Choćby ogólny obraz walk stanowił pewne uspokojenie sytuacji a także usztywnienie oporu wojsk niemieckich i sprzymierzonych, to jednak nie można zapominać, że nieprzyjaciel będzie się oczywiście starał z postępującą wiosną ponownie zebrać swoje oddziały, by je znów rzucić na linię frontu niemieckiego. Lecz wówczas w każdym razie bolszewicy natkną się na stanowiska, które przy wykorzystaniu warunków terenowych zostaną odpowiednio przygotowane.

K. S.

Krótkie wiadomości

GENEWA. (DNB). W związku z militarnymi wydarzeniami we Włoszech pisze kapturkiewicz dziennik „Cape Argus“, iż alianci obiecywali sobie więcej osiągnąć na tym teatrze wojny, aniżeli w rzeczywistości osiągnęli. W międzyczasie stało się rzeczą wyjątkowo jasną, że od chwili lądowania alianców na ziemi włoskiej wiele spraw ma niepomyślny przebieg. Z drugiej strony ujawnia rozwój wypadków ten błędny optymizm, który uważa, że Niemcy znajdują się blisko załamania się. Hasło: na Boże Narodzenie w Rzymie do dzisiaj nie zostało zrealizowane przez oddziały sprzymierzone.

SZTOKHOLM. (DNB). Kierownik angielskiej delegacji żywnościowej do Australii, W. Banko Amery, oświadczył, że raczej mięsne w Wielkiej Brytanii na rok 1944 jeszcze nie są ustalone, ponieważ ciężkie wymagania wojenne uszczupliły przewidzianą ilość artykułów na eksport z Australii do Anglii.

GENEWA. (DNB). Dubliński dziennik „Irish Press“ pisze w artykule, że polityka Moskwy jest równoznaczna z polityką mocarstwową w jej najostrożniejszej formie. Zw. Sowietki nie robi z tego najmniejszej tajemnicy; polityka jego służy całkowicie wymaganiom sowieckich interesów, innych celów ta polityka nie zna. Zostało to powiedziane zarówno Edenowi i Hullowi w Moskwie, jak i Churchillowi i Rooseveltowi w Teheranie ze strony ich sowieckiego partnera.

GENEWA. (DNB). Południowoafrykańskie pismo „Cape Argus“ pisze, że przebieg walk we Włoszech dostarcza lepszego pojęcia o oporze, na który natknęli się Anglicy i Amerykanie w wypadku inwazji, aniżeli dostarczają to walki na froncie wschodnim. Niemiecki aparat wojenny jest w dalszym

ciągu połączony, i Niemcom, pomimo różnorodnych trudności, udaje się utrzymać na tym samym poziomie produkcję materiałów wojennych. Niemiecki front wewnętrzny tym razem nie załamuje się tak, jak w roku 1918.

TOKIO. (DNB). Przedstawiciel United Press, John Morris, który 19 kwietnia powrócił do Nowego Jorku z Czungkingu przez Indie, stwierdził, że nie ma krótkiej drogi do zwycięstwa nad Japonią. W razie zdobycia Imphalu przez Japończyków, sytuacja aliantów byłaby trudna.

SZANGHAI. (DNB). Associated Press donosi z Czungkingu, że ludność czungkińska przeżyła we wtorek rano chwile prawdziwego strachu, kiedy po raz pierwszy w tym roku rozległy się dźwięki syren. Według komunikatu, japońskie samoloty były widziane na granicy prowincji Seeczuan w kierunku Czungkingu.

PEKIN. (DNB). W celach zaoszczędzenia materiału od 1 maja 1944 wydawana będzie w północnych Chinach tylko jedna gazeta. Tytuł gazety brzmi: „Huwa Pei Hsin Pao“, albo „Northchinese Daily“. Nakład wynosić będzie przypuszczalnie milion egzemplarzy, z czego dla samego Pekinu przeznaczona jest 150.000.

STAMBUŁ (DNB). Roosevelt kontynuuje nadal mimo wszelkich protestów arabskich swoją filosemicką politykę. I tak oświadczył on wobec pewnej delegacji żydowskiej, że uczyni wszystko, by poprawić „ciężkie“ położenie żydów w Palestynie. Amerykański poseł Cellar oświadczył po rozmowie z prezydentem na temat zagadnienia palestyńskiego, że Roosevelt okaże się „Mojżeszem 20-go wieku, który dzieci Izraela zaprowadzi do krainy obiecanej“.

„Lepiej aniżeli w domu...”

Robotnicy wileńscy o swej pracy w Niemczech

Każdy słyszy tu i ówdzie coś nieco o pracy i warunkach w Rzeszy. W ostatnim czasie rozmawialiśmy z szeregiem robotników, którzy przybyli na urlop tutaj do Wilna i dowiedzieliśmy się od nich, że przez swą pilność i zręczność potrafili sobie zdobyć w Rzeszy dobre stanowisko. Przede wszystkim większość z nich była zadowolona, że dostała się w Niemczech w uporządkowane stosunki, gdzie każdy otrzymuje to, co mu się usta wowo należy. Karty żywnościowe są w Niemczech aż do najmniejszego odcinka realizowane. W licznych czysto urzędzonych jadłodajniach może każdy gość również bez odcinków otrzymać smaczne i tanie jedzenie, a wieczorem kina, teatry i inne miejsca rozrywkowe w wielkich miastach urozmaicają również podczas wojny dostatecznie życie. Lecz nie tylko te sprawy mogą skłonić nie jednego do zgłoszenia się do pracy w Rzeszy, lecz również uczciwe traktowanie socjalne przedsiębiorstwa i opieka nad robotnikiem w postaci kuchni fabrycznych, urządzeń sportowych, poradni lekarskich i innych urządzeń.

z którymi rozmawialiśmy, pracuje w tej chwili w Frankfurcie nad Menem; nazwiska ich Jan Bilot i Wiktor Bartoszewicz. Jan Bilot był murarzem i pracuje

Rzeszy wielokrotnie większą wartość aniżeli w Wilnie, ponieważ ceny na artykuły spożywcze i na inne przedmioty codziennego użytku są tam znacz-

stanowi w Rzeszy bardzo wysoką sumę, umożliwiającą mu oddzielne mieszkanie i samodzielne zaprowiantowanie się. Pracuje on w przedsiębiorstwie wraz z 30 kolegami z Wilna, którzy również zadowoleni są z życia we Frankfurcie i nie tęsknią do powrotu do pracy w Wilnie.

Bardzo ciekawy opis przedstawia też kartka pocztowa robotnika wileńskiego Leona Pieniawskiego, w której pisze on do swojego stryja, że mu się tam dobrze powodzi, a treść tej kartki przy niniejszym ogłaszamy. Z kuzynem wspomnianego Leona Pieniawskiego rozmawialiśmy niedawno bezpośrednio. Opowiadał on, że zgłosił się na ochotnika do pracy w Niemczech. Jako muzyk miał otrzymać stanowisko w orkiestrze w Tylży. Ponieważ jednak sprawa nie doszła do skutku a nadarzyła mu się praca w mleczarni w Schlawe, przyjął on chętnie to stanowisko. „Najpierw mieszkaliśmy w obozie — opowiada Władysław Andruszkiewicz, zamieszkały przy Dünaburgstrasse Nr. 19 w Wilnie — gdzie było nam bardzo dobrze, lecz później otrzymałem wikt i mieszkanie u mojego pracodawcy. Otrzymywałem całe zaprowiantowanie i mieszkanie oraz 80 RM miesięcznie. Dostarczono również ubrań roboczych. Gdy pracowałem ponad 8 godzin, otrzymywałem dodatkowo zaprowiantowanie robotników niemieckich. Zaprowiantowanie było dobre i dostateczne. Wolny od pracy czas był całkowicie do naszej dyspozycji. Uczęszczaliśmy do kina, do gospody i mogliśmy, też wszystko kupić w sklepach, o ile posiadaliśmy punkty i kartki albo ordery. Również żona moja pracowała przez dziewięć miesięcy w Schlawe, i jej także się tam bardzo podobało. Dziecko nasze było u moich rodziców w Wilnie. Żona moja jednakowoż musiała powrócić, ponieważ ojciec zachorował i dziecko pozostało bez opieki. Ja sam jeszcze dzisiaj tam pozostałbym, gdyby mnie nie wypisał niemiecki lekarz urzędu pracy, uznając mnie za chorego i niezdolnego do pracy z powodu neuralgii

obecnie jako palacz w depo kolejowym.

Przedsiębiorstwo oddało mu do użytku bezpłatnie piękny pokój na mieszkanie. W południe jada w kuchni warsztatowej, rano zaś i wieczorem jada u siebie w domu. 150 do 170 RM, które pozostają mu miesięcznie po rozmaitych potrąceniach, mają w

nie niższe, a jego przedsiębiorstwo dostarcza mu niektórych rzeczy, jak np. obiady specjalnie tania.

Drugi robotnik, Wiktor Bartoszewicz, zatrudniony jest akordowo w pewnej fabryce jako tokarz i otrzymuje 90 fenigów za godzinę, tak że miesięcznie zarabia prawie 300 RM — co

WIOSNA

Wiosenne technienie w serce wlewa.
To jedno słowo tak radosne.
Świat też, to słowo tylko śpiewa,
A słowem tym, jest słowo: wiosna.

Na rzekach pękły już okowy,
Zaśkił poświst wiatru, ten żalony.
To Stwórca sam innymi słowy,
Zsyła nam pierwsze technienie wiosny

Wdał granitowe poszły chmury,
Co truty życie nam bez końca,
A zsyła teraz na nas z góry,
Promienie blasków swoich — słońce.

Człowiecze, czyś nie zanurzył,
Przelaszczek i sasanek krocie?
O lecie teraz będziesz marzył
W słońcu się blasków kąpiąc złocie.

Wyjdź na ulicę, spojrzysz w górę,
A myśl uderzy Cię radosna.
Ujrysz, jak wiatr rozpedza chmurę;
Wtedy uwierzysz — że już wiosna.

F. ODROWĄŻ.

Ani jednego żołnierza amerykańskiego do Indii

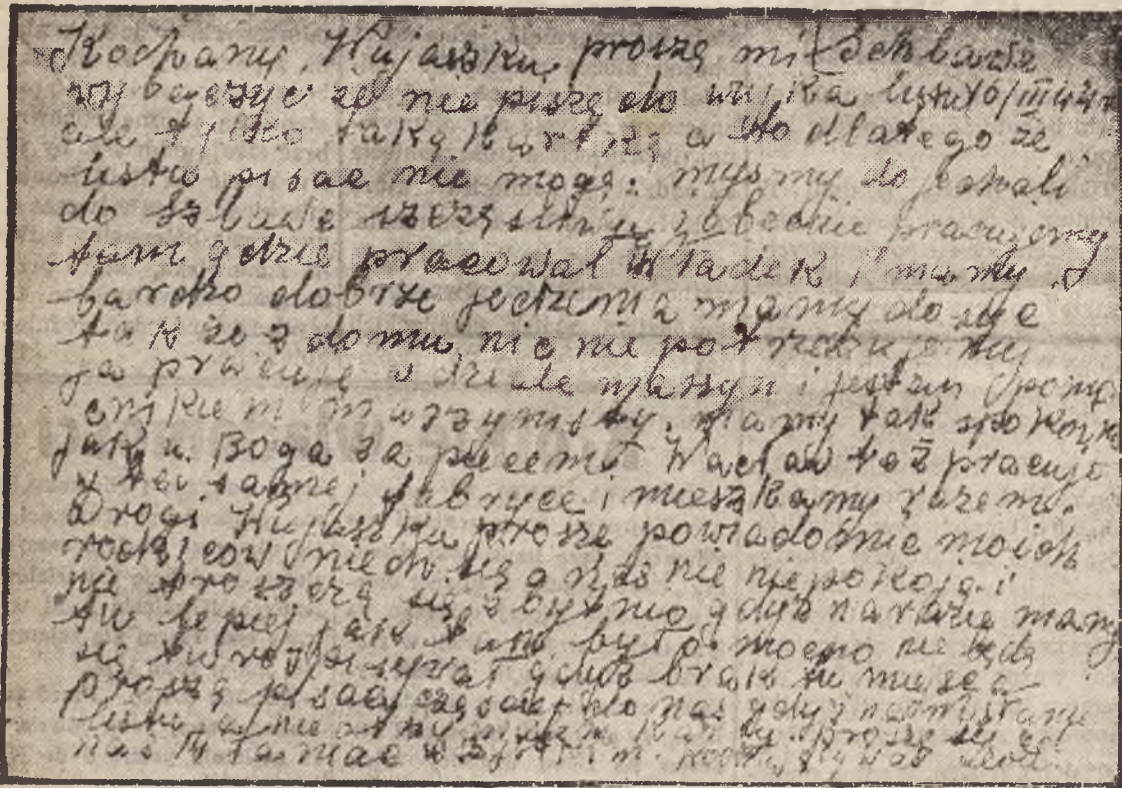
Eisenhower nie chce „ratować imperium“

MADRYT. „Washington Post“ komunikuje, że Anglia zwróciła się do Ameryki z usilną prośbą o wysłanie do Indii liczących oddziałów, w celu „ratowania imperium“. Sir John Dill, bawiący w Waszyngtonie przedstawiciel brytyjskiego sztabu generalnego, został zapytany, dlaczego właściwie wielka armia, ja-

ką utrzymuje Anglia w Indiach, nie bierze udziału na froncie, — na co Sir John Dill — odpowiedział, że zasła konieczność rozroszenia jej na całym obszarze Indii, ponieważ „niebezpieczeństwo powstania powszechnie wzrasta“.

„Cały szereg senatorów wytapliłby z gwałtownymi interpeccjami“ — wywodzi dziennik dalej — „w wypadku gdybyśmy przeznaczili nasze oddziały dla ratowania sprawy imperium w Indiach“. Dlatego również generał Eisenhower odrzucił natychmiast projekt ściągnięcia amerykańskich oddziałów z Północnej Afryki i Bliskiego Wschodu w celu niesienia pomocy Indiom. Należałoby jednakże rozważyć, czy Senegalczycy, oddziały Badoglio, polscy i francuscy żołnierze z Północnej Afryki i na Bliskim Wschodzie, nie mogliby być ściągnięci dla zamierzonego celu. Rozstrzygnięcie pozostawia Eisenhower kompetentnym czynnikom, które są również poinformowane o sile bojowej i zdolności do działań poszczególnych oddziałów.

Jak na nasze zapytanie odpowiada urząd pracy (Arbeitsamt), ci którzy zgłaszają się dobrowolnie, są uprzywilejowani w traktowaniu. Mogą oni sami wybrać sobie okolicę zatrudnienia i rodzaj swej pracy oraz mają prawo wyjechać do Rzeszy oddzielnie a nie transportami zbiorowymi. Zgłoszenia robotników przyjmuje Arbeitsamt, Gediminostr. pokój 125-a.

Generał sowiecki pisze dziennik

Życie i walka bez nadziei

Bez przerwy toczą się na wschodzie gwałtowne bitwy odparujące. Bez względu na olbrzymie ofiary w ludziach i materiale wojennym atakują masy sowieckie dniem i nocą front niemiecki. Ze jednak zdobycze terytorialne Sowietów nie stanowią wcale o zwycięstwie, że raczej każdy zdobyty kilometr terenu musi być okupiony krwią tysięcy bolszewików, o tym świadczą w tym wymowny sposób dziennik sowieckiego dowódcy dywizji, generała Sz., który to dziennik wpadł w ręce wojsk niemieckich podczas ostatnich walk. W tych notatkach, które nam pozwalają spojrzeć na drugą stronę całej sprawy, ukryty jest cały ogrom zmęczenia, beznadziejności i rozpacz. Notatki te są to wyznania człowieka, przed którego duszą zjawia się niby ciemna maza cała beznadziejność walki. Gdzież jest ten strażnik zwycięski, który rozgłasza po całym świecie żydowskiej speakerzy moskiewskiego radia, skoro wojska niemieckie opuszczają jakiekolwiek miasto i wieś?

czego, wciąż myśleć o głupcach. Wkrótce stanę się całkowicie głupcem, jeśli ta głupota przedko się nie skończy.

1 stycznia 1944:
Dzisiaj atakowaliśmy dwoma pułkami i jedną brygadą pancerną. Straciliśmy prawie wszystkie czołgi i połowę ludzi. Następnie powróciliśmy do swych stanowisk wyjściowych. Ze sztabu armii otrzymałem wymówkę i uzupełnienie, złożone z kobiet. Przysięgam na siódmą broń sinobrodę, że pozbędę się tych kobiet. Jak się okazało, potrafiła one strzelać tylko z broni małokalibrowej. Są one straszliwie zjadliwe i kłótlive. Zaledwie się zakwaterowały, zażądały odraza całego puda waty, bandaży (choćż żadna z nich nie jest ranna), zażądały misiek, maszynek spirytusowych, ciepłego pomieszczenia, a wiele z nich zabiegało już o urlop chorobowy. Jakiż głupiec je zmobilizował? Nie, nie tylko ja jeden jestem głupcem.

7 stycznia 1944:
Dzisiaj snilem o nim... Stalin siedział jak mityczny król Midas, któremu wyrosły osłe uszy i zbiegła broń. Sen ten nie oznacza nic dobrego... Znowu otrzymałem

wymówkę i wzmocnienie, składające się z dziesięciu żydów, bohaterów rady socjalistycznych republik radzieckich, a wysłani oni tu zostali ze specjalnymi zleceniami. Nie opuszczali oni jednak prawie szpitala, który znajduje się przy dywizji. Są oni „chorzy“.

9 stycznia 1944:
Wczoraj dowiedzieliśmy się, jak wygląda nieprzyjacielskie kontrataki. Zaatakowano nas z połowiczą. Cofnęliśmy się z tylnych linii. Komendanci niższych jednostek meldują, że kobiety są uzbrojone kontrewolucyjnie. Tak, rewolucjonistami bywali zawsze tylko mężczyźni. Kobiety zawsze starały się utrzymać się w starych posiadach i powstrzymywały mężczyzn przed nierozważnymi krokami. W każdym razie powstaje pytanie, co zrobić teraz z tymi kobietami? Dzisiaj rozmawiałem z pewną amazonką z kolchozu „Daremny trud“. Tę ciekawość wzbudzała nazwę nadano kolchozowi, w którym robotnicy za swą pracę prawie nie otrzymywali. Wspomniana kobieta straciła karabin. Na moje pytanie: „Jakżeż mamy pokonać naszych nieprzyjacieli, skoro tak obchodzimy się z bronią?“ — odpowiedziała mi szorstko robotnica z kolchozu: „Rzucicie tę całą broń do rogatyk diabłów, wtedy się dopiero dowiedzie, kto jest naszym prawdziwym wrogiem“. Jakżeż tu wprowadzić dyscyplinę. Te nieszczęśliwe kobiety

w spodniach nie mają nic do stracenia.

10 stycznia 1944:
„Co mi przyniesie przyszły dzień? Z tą myślą narzuciłem projekt rozkazu ataku na papier. Atak ma się rozpocząć jutro rano. Nadeszły oddziały pancerne, artyleria i oddziały zaporowe, brak chleba i tłuszczu. Zauważyłem, że oczy głodnego człowieka mają taki nieprzyjemny blask, jak oczy blaknącego się psa. Staram się nie spoglądać żołnierzom w oczy. Żeby tylko nadszedł prowiant! Kobiety pomiczeszałem w kuchni i w szpitalach, inaczej podniosłyby bunt. Pojawiła się jeszcze jedna „dziewica orleańska“ z kolchozu „Czerwony dyszel“. Rozповіда ona wszystkim, że już wkrótce wszędzie rozpoczyna się pogrom żydów i że wówczas nastąpi koniec wojny. Tej kobiecie życie jest niemiłe. Mówiąc zupełnie uczciwie, ja również zaprzestałem cenić życie. Nie widzi się przecież przed sobą niczego, tylko ponurą ciemność. Przecież Dostojewski powiedział już, że „człowiek bez nadziei żyć nie może“. Rozkaz armii jest nieładki... Nie rozumiem taktyki przeciwnika. Na sąsiednim odcinku cofnął się on. Lecz tu nie ustępuje ani jednego metra. Jeśli i jutro przeciwnik nie ustąpi, obwiniony zostanie o systematyczne niewypełnianie rozkazów armii. Dziwni ludzie. Jeśli na przykład nieprzyjaciół cofnie się o 10—15 km. i zni-

szy przytęmiło mnóstwo naszych czołgów i tysiące ludzi, to fakt ten można ocenić z naszej strony jako zwycięstwo. Ach wy błazny. Więcej nie chciałbym powiedzieć...

11 stycznia 1944:
Katastrofa. Ani jednego pocieszającego meldunku z pola walki. Bitwa się jeszcze nie skończyła, lecz widoczne są już dla nas jej smutne rezultaty. Rezerwy dywizyjne rzucone zostały do walki. Innych nie ma. Jest to prawdopodobnie mój ostatni atak.

12 stycznia 1944:
Napisałem wyczerpujący meldunek w tragicznym tonie o wczesniejszych działaniach bojowych. Moja dywizja zginęła podobnie jak niegdyś w roku 1915-14-ty dywizja. Z oddziałów pancernych pozostały jedynie pojedyncze czołgi. Dwaj dowódcy pułków polegli. Szef sztabu dywizji został śmiertelnie ranny. Wiele oddziałów całkowicie zniknęło. Bomba rozbiła sztab dywizji. Lecz ja ocalałem... po to, by za wszystko odpowiadać przed przełożonym. Mądrość losu? Jechałem zamkniętym autem. Mina oberwała całą górną część auta, lecz ja z soferem nie odniosłem żadnych ran i kontynuowaliśmy naszą drogę dalej w otwartej limuzynie. Tak to z nami igra los. Przypadkowo dowiedziałem się o smutnym końcu „dziewicy orleańskiej“. Biedaczka zatrzymała się podczas wczorajszej bitwy w schronie telefonistów dywizyjnych.

O godzinie 14 w schronie uderzył granat. Śmiertelne szczątki „Johanny“, która gotowała się do pogromu żydów, zebrano w schronie i pochowano w sadzie tamtejszego kolchozu. Dzień dzisiejszy jest najstraszliwszym dniem mojego życia. Dla uwięzienia całości podpisałem wyroki śmierci na kilku zdrajców ojczyzny. Wszyscy oni są młodzi, a „zdrajcami“ stali się jedynie dlatego (ukrywali się podczas bitwy), ponieważ chcieli żyć. Ale rzecz ciekawa, nie można dojrzeć ani jednej kobiety z ostatniego uzupełnienia. Dokąd one poszły? Niemodliwym jest przecieżyć, by wszystkie je spotkał ten sam tragiczny los, co robotnicę z kolchozu, która zginęła w schronie telefonicznym? Tak, zdaje się, że jestem od nich wolny. Dlaczego właściwie ta sprawa / mnie podnieca? Na tle surowego życia wojennego rysują się figury niezadowolonych kobiet w płaszczach żołnierskich niby żywy wyrzut przeciwnika wszelkim głupcom i wszelkim ludziom pozbawionym zdolności, w których ręce złożono los ludzi. Dlaczego przysłano tu kobiety? Prawdopodobnie wiele z nich mają mężów na froncie, a dzieci w domu...

Cóż jeszcze można powiedzieć? Dla głupców, dla ludzi pozbawionych zupełnie talentu, żadne jeszcze prawo nie zostało napisane. Napisał korespondent wojenny Theo Schmitz.

Obrona przeciwlotnicza jest samoobroną

Celem obrony przeciwlotniczej jest zachowanie ludzi i majątku przed zniszczeniem ze strony nieprzyjacielskiego terroru bombowego.

Dlatego buduje się schrony dla ludzi i przedsięwzięcie się rozliczne środki, mające na celu ochronę domu, mieszkań i przedsiębiorstwa. Koniecznymi warunkami skutecznego zwalczania bomb zapalających i fosforowych jest oczyszczenie składów z rupieci i przygotowanie przyborów do gaszenia, jak łopaty, siekiery, gaśnicy oraz przygotowanie wielkiej ilości wody i piasku. Samo jednak zwalczanie bomb przeprowadzają odważnie poczynający sobie ludzie.

Kto pozostaje w schronie przeciwlotniczym w chwili, gdy w domu bomby zapalające dokonują swego niszczyielskiego dzieła, traci dom, urządzenie mieszkalne albo warsztat pracy,

a nawet może i życie. Pomoc tu może jedynie spokojny, przemyślany atak na bomby zapalające. Potrzeba do tego pewnej siły wewnętrznej, którą rozbudzić można przez wykształcenie i przyzwyczajenie się. Wcale do tego nie potrzeba zawsze tylko mężczyźni. W tyśięcznych wypadkach kobiety dokazały cudów męstwa i uchroniły sobie same, swoje dzieci i swój dom przed zniszczeniem przez odważne zachowanie się i przeciwstawienie się niebezpieczeństwu.

Same bomby zwalczą się piaskiem i wodą. Walka jednak musi być przeprowadzona właściwie. Przez gwałtowne rzucanie piasku łopatami lub woreczków piasku na bomby, albo przez bezpośrednie skierowanie strumienia wody na bombę nie niszczy się zawartości bomby, lecz tylko się ją rozdziela. Za-

miast jednego ogniska pożaru ma się później do czynienia z dziesiątkami takich ognisk. Słusznie dlatego uczyni się, gdy się łopatą pełną piasku ostrożnie wysypie na bombę. Następna łopata piasku można już najczęściej zakryć całkowicie bombę. Jeśli leży ona na podłodze drewnianej, to przeciąga się ją ostrożnie na warstwę piasku, ażeby nie wzniecała pożaru od dołu. Następnie skierowuje się na bomby strumień wody w gaśnicy ręcznej. Zwilżenie piasku i bezpośredniego otoczenia ogniska pożar przyspiesza gaszenie bomby i przeszkadza rozszerzeniu się pożaru. Należy bezwzględnie usunąć bezwzględnie resztki bomby z domu, ponieważ bomba również po przykryciu jej piaskiem pali się dalej i wskutek tego wciąż jeszcze jest niebezpieczna. Dlatego resztki bomby należy umieścić w

wiadrze z piaskiem i wynieść nazewnątrz. Błędne jest przekonanie, że największe niebezpieczeństwo grozi tylko strychowi domu. Często się zdarza, że bomby przebijają nie tylko dach, lecz także jedno a nawet więcej pięter, zanim rozpocznie się ich działanie. Jeśli to stanie się w pokoju, to zapalają się meble, dywany, firanki i t. d. Również w tego rodzaju sytuacji powinno pozostać zasadą, że najpierw przeprowadza się walkę z niebezpieczną bombą zapalającą, a następnie dopiero gasi się pożar wtórny. W każdym wypadku należy walkę podejmować z całą odwagą. W niezliczonej ilości wypadków uratowali w ten sposób mężczyźni życie własne i życie innych rodaków. Uchronili oni bardzo cenny majątek przed zniszczeniem i zachowali w ten sposób dom i mieszkanie.

Z dnia

23
Kwiecień
NIEBIEŻLIWA
Jerzego.
Wschód słońca 4.00
Zachód słońca 18.36
DZIŚ ZACIEMIAMY OKNA
OD GODZ. 20.20 DO GODZ. 4.25.

— **DYŻURY APTEK.** Następujące apteki mają nocne i świąteczne dyżury w tygodniu od 25 kwietnia do 1 maja: Apteka Nr. 7 przy ul. Zawalnej 41 (tel. 799), Apteka Nr. 8 przy ul. Ostrobramskiej 25 (tel. 1578), Apteka Nr. 14 przy ul. Witoldowej 22 (tel. 1698), Apteka Nr. 15 przy ul. Wilkomierskiej 3 (tel. 481), Apteka Nr. 17 przy ul. Antokolskiej 42 (tel. 469), Apteka Nr. 334 przy ulicy Gedymina 33 (tel. 1098), Apteka Nr. 336 przy ulicy Sawanorii 10 (tel. 468), Apteka Nr. 337 przy ul. Wielkiej Nr. 29 (tel. 1357).

— **BĘDA SPRZEDAWANE DROŻDZE.** Podaje się do wiadomości mieszkańców, że na wszystkie kartki żywnościowe 28-go o r. wyż. na odcinki „Drożdże“, będą sprzedawane drożdże po 40 gr. na każdy odcinek. Wydawanie drożdży odbędzie się w miarę dostawy do sklepów. Zakłady żywienia publicznego muszą się zgłosić po odbiór orderów do Wydz. Apr.-Gosp. m. Wilna (Matulewiczusa Nr. 4).

— **W PONIEDZIAŁEK — BIELICKA, DUSZYŃSKI.** W związku z powołaniem, jakie osiągnął

pierwszy poranek Bielickiej i Duszyńskiego, celem umożliwienia szerszym warstwom Wilnian obejrzenia i usłyszenia tej sympatycznej pary, odbędzie się jutro, t. zn. 24-go b. m. o godzinie 17.30 w Teatrze Miejskim na Pohulance powtórzenie poranku. Program pozostaje bez zmian.

— **PROTOKOŁY.** W ostatnich dniach władze policyjne sporządziły 7 protokołów za niezacienianie okien, 11 za podwyższanie cen, 3 za spekulację i 9 za potajemny handel samogonem. Zatrzymano także w stanie zupełnego opilstwa mieszkankę Nowowilejskiej 60-cioletnią Helenę Staszkiewicową, którą znaleziono na ulicy Kalwaryjskiej.

OFIARY

Dla biednych polskich dzieci 5 RM. bezimiennie.
Zamiast życzeń świątecznych Ludmilce z Reichenbadu dla polskich biednych dzieci 5 RM. składają Rodzice i Siostra.
Zamiast kwiatów w dniu imienin Kierownikowi p. Jerzemu Oświecińskiemu składają dla biednych polskich dzieci 70 RM. Robotnice fabryki (Siegfried) Herbert Mejer wydział Stopferein.

Pracownicy kolejowi Służby Centralizacji i Łączności w Wilnie wpłacają dla biednych polskich dzieci 75 RM. z przeznaczeniem: Dla synka p. Rusieckiej Stanisławy zam. przy ul. Mejszagołskiej 3 — 50 RM. Dla dzieci p. Chwilowej zam. przy ul. Marcowej 3—25 RM.

W dniu imienin pana Dyrektora Jerzego Święcickiego dla biednych polskich dzieci 151 RM. ofiarowują pracownicy firmy „Arbor“.
W dniu imienin Jerzego Giurescu, wywiezionego do Rosji w 1941 r. 24 czerwca, dla biednych polskich dzieci po wywiezionych rodzicach składają 50 RM. Matka i Siostra.

W dniu Imienin Syna s. p. Jerzego dla biednych polskich dzieci 20 RM. ofiarowuje G. S.

W dniu Imienin Jureczka Pietraszewskiego zamiast prezentu, dla polskich biednych dzieci składa 30 RM. p. Stacha i p. Heniek.

W 9 dni po śmierci s. p. **PAWŁA KIWIELA** zostanie odprawiona Msza Św. Żałobna dn. 24. IV 1944 r. o godz. 9 rano w cerkwi Św. Michała przy ul. Kalwaryjskiej, o czym zawiadamiamy i zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych Zmarłego pograżeni w smutku
Zona, Matka i Rodzina.

PODZIĘKOWANIE.
Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie tragicznie zmarłego w dn. 30 marca r. b. s. p.

Wincentego **TYMAŃSKIEGO** Mgr. praw, filistra b. K! „Cresovia“, w szczególności p. Mianowskiej za trudny poniesione przy organizacji pogrzebu serdecznie dziękujemy. W zmarłym straciliśmy najlepszego naszego brata i wartościowego człowieka.
Cześć Jego pamięci.
Filistry b. K! „Cresovia“.

PODZIĘKOWANIE.
Wielobnemu Księdzu Wiktorowi Zawadzkiemu i wszystkim, którzy okazali serce podczas choroby i pogrzebu s. p.
TERESY WRÓBLEWSKIEJ zmarłej dnia 13. IV. 1944 r. w Świątyniach, z głębi serca składa podziękowanie
Rodzina.

PODZIĘKOWANIE.
Naczelnikowi i Szefom poczty, jak również współpracownikom za udzielenie pomocy materialnej i za wzięcie udziału w pogrzebie s. p.
PIOTRA KOŚCICKIEGO składamy serdeczne Bóg zapłać
Zona i Rodzina.

Zadania towarzystwa ochrony nieruchomości przed atakami powietrznymi

Wszyscy mieszkańcy domów mają obowiązek walki ze szkodami powstałymi wskutek ataków lotniczych. Kontrola środków przeciwlotniczych

Zgodnie z zarządzeniem obrony przeciwlotniczej na zajętych obszarach Kraju Wschodniego z dnia 5 kwietnia 1944 wszyscy mieszkańcy tego kraju podlegają obowiązkowi pełnienia służby, świadczeń rzeczowych oraz dyscyplinie obrony przeciwlotniczej. Zgodnie z tą ustawą każdy może być powołany do pełnienia służby przy ochronie przeciwlotniczej. O ile mieszkańcy danego miasta wskutek specjalnej administracji nie podlegają obowiązkowi pełnienia służby przy publicznej ochronie przeciwlotniczej, ochronie fabryk, samoobronie społecznej, czy też obronie powietrznej, to winni oni współdziałać w zwalczaniu szkód, wywołanych atakami powietrznymi — w granicach uprawnień towarzystwa przeciwlotniczej ochrony nieruchomości. Towarzystwa takie składają się zasadniczo z mieszkańców danej nieruchomości. W wypadkach, gdy to są mniejsze domy mieszkalne, można łączyć kilka domów we wspólnie towarzystwa. Kierownikiem jego jest opiekun do spraw przeciwlotniczych, wyznaczony przez policję.

Pod jego kierownictwem należy wykonywać wszystkie wydane zarządzenia w tym kierunku, n. p. ostateczne zrywanie krokwi spalonego dachu, przytwierdzanie urządzeń do zaciemniania, przygotowywanie zapasów piasku i wody w wymaganej ilości, oraz narzędzi do gaszenia ognia (gaśnice przeciwlotnicze ręczne, wiadra, szufle, miotły do gaszenia ognia, bosaki, siekiery, drągi do łamania budynków i t. d.). W razie niemożności zaopatrzenia się we wszystkie te przyrządy wspólnym wysiłkiem, narzędzia, jakie się znalazły, mogą mieszkańcy domów zabrać z sobą do pomieszczeń przeciwlotniczych.

Celem usuwania szkód, a szczególnie dla zwalczania pożarów w zarodku, każde towarzystwo ochrony nieruchomości winno utworzyć aktywną grupę, liczebność której zależy od ilości będących w dyspozycji osób. W przeciwnym towarzystwie ochrony przeciwlotniczej musi każda taka grupa składać się z następującej minimalnej obsady: jednego przewodnika obrony przeciwlotniczej oraz jego zastępcy, będącego

jednocześnie nadzorcą, dwóch osób do nadzoru nad pożarami, obowiązkiem których jest obchód każdej nieruchomości podczas nalotu; mogą oni należeć do domowej straży ogniowej, poza tym dwie osoby do raportowania wydarzeń, jednego kierownika z 6 osobami jako domowej straży ogniowej oraz dwóch sanitariuszy (pomocnicy sanitarni z pośród laików).

W razie powstałych szkód w zwalczaniu ich winno uczestniczyć całe towarzystwo obrony przeciwlotniczej, a więc również nie tylko osoby, posiadające specjalny przydział w wypadkach gaszenia pożarów, trzeba n. p. dostarczać wodę do ognisk pożarowych przy pomocy wyciągania wiader na łączuchach. W wypadkach konieczności potrzeby należy udzielić pomocy sąsiadom towarzystwom ochrony domów. Każdy winien uświadamiać sobie, że w granicach uprawnień towarzystwa samoobrony powietrznej winien on ochraniać swe mieszkanie i swój majątek ruchomy, gdyż na pomoc straży ogniowej w wypadkach większych ataków można liczyć tylko w niektórych wypadkach, dla walki z ogniem obowiązuje zasada, że każdy ogień w zarodku może ugasić zdolne do działania towarzystwo domowe.

Dyrekcja Zakładów Ogrodniczych i rolnych zarządu m. Wilna

Poszukuje robotników i robotnic do pracy w zakładach ogrodniczych:
przy ul. Verkiu (b. Werkowska) Nr. 25,
przy ul. Bajoru (b. Horodelska) Nr. 15 i
przy ul. Śilo (b. Borowa) Nr. 13 oraz w majątkach miejskich: Leoniszki i Burbiszki.

Zgłaszać się oświadczenie w Biurze Zakładów Ogrodniczych przy ul. Aukstaiciu 2 (b. Kopanica) od godz. 7 do 10 rano.

Uwaga!

Pracownice i Pracownicy Torfowi Fabryka Papieru i Kartonu w Grzegorzewie przyjmuje robotników i robotnice na torfowiska i do wyrobów lasu. Pracownicy, którzy pracowali na torfowisku wyżej wymienionej fabryki w roku 1943, a nie pracują obecnie w instytucjach wojskowych, winni się zgłosić do pracy do Grzegorzewa do dnia 1. V 1944. Pracownicy otrzymują dobre całonocne utrzymanie w jadalni fabrycznej.
Dojazd do fabryki pociągiem roboczym Wilno—Landwarów o godz. 8-ej i o 17.30.

Szlifiernia

SZKŁA I LUSTER przyjmuje wszelkie obstalunki w zakresie szlifowania, nalewania i odnawiania starych luster. Kupujemy ioni srebrny i zamieniamy szkło na lustra. „STIKLAS“, Ożeskieńskie (d. Orzeszkowa) 11-a—3 od g. 6—15.

my, gdyż na pomoc straży ogniowej w wypadkach większych ataków można liczyć tylko w niektórych wypadkach, dla walki z ogniem obowiązuje zasada, że każdy ogień w zarodku może ugasić zdolne do działania towarzystwo domowe.

Raporty o wynikłych szkodach lub wywołania pomocy należy zasadniczo skierowywać do odpowiedniego komisariatu policji. Towarzystwa ochrony domów od ataków lotniczych podlegają kontroli ich przydatności do akcji, w ramach ustalenia zaniebna co do przygotowań ochrony przeciwlotniczej, następują dotkliwie kary. Załoga straży ogniowej w Wilnie urzędza w najbliższych dniach ponownie pokaz działania i walki z pociskami zapalającymi, podczas którego każdy będzie miał możliwość widzieć, jak należy się zachowywać i jakie są konieczne środki zapobiegawcze dla ochrony ich własnego mienia.

LABORATORIUM

Zębów Sztucznych przyjmuje wszelkie roboty techniczno-dentystyczne. Wykonuje na kauczuku i różnych metalach. Robota szybka, fachowa i tania.
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23 drugie podwórko, al. o frontowe wejście: Tylijoji (d. Cicha) 4—23.

KUPUJĘ STRUNY

mandolinowe, gitarowe i skrzypcowe w każdej ilości.
Pracownia Instrumentów Muzycznych Trakų (Trocka) 15.

ANTI KWARJAT

Wilno, Domininku 4, tel. 11-14
POSZUKUJE:
Der Grosse Brockhaus 20+I t. t. Gorbacewski. Słownik drewn. akt. języka Siewiero-Zap. kr. Przel. Hist. Serja druga, t. 7, zes. 2. Pam. VI. Powsz. Zjazdu Hist. pol. w Wilnie 17—20. IX. 1935. Pam. kn. Wil. gub. na 1868 g. Arch. rus. rew. t. I, 8, 11, 12 i 13. Ks. M. Pirożyński. Zakony męskie w Polsce. Hist. XIX w. w jęz. ros. t. II i V Kraszewski. Wilno. Tyszkiewicz. Brzemi Wilji. Herbarze w różnych wydaniach i inne książki w różnych językach.

ZE SPORTU

DRUŻYNA KOWIENSKA FAWORYTEM.

W dzisiejszym meczu międzymiastowym Kowno—Wilno, który odbędzie się o godzinie 15-ej na Piłomonce, faworytem jest drużyna gości, której skład jest oparty na graczach Perkunasa (ostatnio pokonali oni lidera tabeli ligowej Tauras w stosunku 5:0). Drużyna wileńska wstąpi w nieco osłabionym składzie, a biorąc pod uwagę lekceważenie treningów — ma bardzo minimalne szanse, utrzymać gre, chociażby równorzędną.

Zawody te miały nosić charakter towarzyski, jednak w ostatniej chwili ustalono, że zostaną one wliczone do spotkań o nagrodę przechodnią burmistrza Dabulawicziusa. Nagrodę tę zdobyło raz Kowno (6:2 do przerwy 3:0), raz Wilno (6:3 do przerwy 3:2), a według regulaminu należy ją zdobyć 3 razy kolejno, względnie pięć i dopiero wtedy przechodzi ona na własność.

Skład drużyny gości przedstawia się następująco: Skalski (LGSF), Igunas (LFSL), Balcinikas (Perkunas), Kiersnauskas (Per.), Gelwiczius (LFSL), Dajneris (Per.), Penkauskas (Per.),

Petrajtis (LGSF), Pabiarzys (Per.), Ganusauskas (Tauras) i Rylis (Kowas).

Apelujemy do publiczności, żeby ściśle przestrzegała zarządzeń porządkowych, nie utrudniając ani pracy i nie narażając się na zapłacenie grzywny.

Należy pamiętać, że jest to mecz międzymiastowy, i powinien on mieć jak najlepszą oprawę organizacyjną, a osiągnąć ją można tylko przy współpracy i zrozumieniu widzów. Uprasza się przede wszystkim o nie wchodzenie na bieżnię i o nie usiłowania dostania się za bramkę!

W czasie zawodów przygrywać będzie orkiestra straży ogniowej pod batutą Siniusa. Mecz sędziuje pan Wołodka z Kowna. (K).

O NAGRODĘ

PANA GEBIETSKOMMISSAR'A Jak dowiadujemy się w dniu pierwszego maja odbędzie się na Piłomonce urządzone staraniem Zw. Zaw. zawody piłki nożnej pomiędzy fabryką mebli „Baldu“, a „Kajliseni“ o nagrodę Pana Gebietskommissar'a. Obok zawodów piłki nożnej odbędzie się pokaz śpiewów i tańców regionalnych. Szczegóły podamy w dniach najbliższych. (K).

KINA

Soloatentheater "JEJ PIERWSZE RENDEZ-VOUS"
"CASINO"
"MOSKWA - SZANGHAJ"
"ABRIA"
"MUZA"
"LA HAB NERA"
"AUSZRA"
"90 MINUT POSTJI"
"GRAZYNA"
"KOGO BOGOWIE KOCHAJA"

W dniu 25 kwietnia o godzinie 18.00 w wielkiej Sali Koncertowej Ostrobramska 5 KONCERT z udziałem znanego artysty INNOKENTIEG REDIKULTZEW

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE Dypl. Inż. WŁADYSŁAW MATUZEWICZ PRZYJMIE NATYCHMIAST: cieśli, stolarzy i robotników

Firma A. Kondratowicz Vilniaus (Wileńska) 7 powładania swoich Szanownych Klientów, iż przy ulicy Sodų (Sadowej) 7 otworzyła drugi Zakład Elektrotechniczny

Do eksploatacji torfu przy Cegielni "ZVERYNAS" są niezwłocznie potrzebni mężczyźni i kobiety.

Przybory KRYBACIE I SPININGOWE Kupuje i sprzedaje SKLEP PISMIENNY Wilno, Zamkowa 18-4.

Gabinet kosmetyczny Haliny Białej Gedimina 11-8 II piętro.

TEATR - REWIA

Nowogródzka 8 w lokalu kina "MUZA"
Dziś ostatni dzień programu pod tytułem: "NIECH ŻYJĄ BABY!"
W wyjątkowej Rewii: "Wiosenne Madrygały"

Scena Gimnazjum Rosyjskiego Voktečiu (Niemiecka) 9 WIECÓR śpiewu, muzyki i baletu
Niedziela 23 kwietnia PREMIERA
"WRONA W PAWLINIJĄ PERIJACH"

KONCERT ARTYSTÓW Zyciariewa Byczewskaia, Kulikow, Skopin
Peczatyk o godz. 15 i 17.
Bilety do nabycia od soboty godz. 10.

FILATELISCI! Próby znaczków pocztowych Litwy Środkowej w dużym wyborze zamienić na inne znaczki Europy.

Kapelusze męsk białe, czarne lub inny cenny kupię. Gedimino (d. Mickiewicza) 62-a-4.

Znaleziono PORTMONEK z PIENIĘDZMI. Złociści się: Sawicz 2-8.

Kupcy O regu Wileńskiego mogą zaopatrywać się w towary w Gro-Ha-Ko w Wilnie Wallstr. (Zawalna) 24, tel. 3375, 3376.

Firma B. ZYCH. Trakų (Trocka) 6, tel. 397. KUPUJE: worki i celion materacowy, plusz białe i beżowy, dykty w większej ilości.

Znacki do zbioru albumy, literaturę filatelistyczną kupię. Złociści co dzień nęk IEGARNIA Rutskiego Didzioji (Wielka) Nr. 14 g. 10-15 lub Kalwaryjska 59-12 i Subocz 12-3 g. 17-19.

W niedzielę dn. 30 kwietnia 1944r. w sali "MUZA" Nowogródzka kina Nr 8 o godz. 12 w poł. KUM SYLWESTER i KALASANTY KOZIOŁEK W PORANKU p. t. "Smutno ci... przodzi do nas"

Dnia 24 kwietnia 1944 w poniedziałek w TEATRZE MIEJSKIM d. Pohulanka odbędzie się o godz. 5.30 p.p. powtórzenie PORANKU

W dniu Imienin p. Dyrektora JERZEGO Świącickiego najszerzej życzenia składają pracownicy firmy "ARBOR"

Z okazji Imienin p. tabelowego JERZEGO PARUCHA najszerzej życzenia składa Dział Kozuchowy.

Rożne A) Szyje staniki i pasy Jasinskite (Jasinskitego) 18-1 front, I piętro.

BRODAWKI (zabłona wrodzona) usuwam bez bólu od 7 rano do 7 wiecz. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-4.

ENCYKLOPEDIA Ewerta, Trzaski i Michalskiego (w 5 tomach), wózek dziecienny (space-rówka) nowy, mocny i estetyczny, szafę dwudrzwiową zamienię na opał lub coś innego.

KLINIKA lalek na prawia, odnawia lalki, zabawki, Niemiecka 24-12. Pracownia zabawek.

KOBIETA z Rudomina w sprawie na ukł córki przozona jest o przybycie na Palangos (Poznańska). 4207

Cieszę być zofierem?

Zapisuj się do Autotransportu Legion Speer w Wilnie, Arbeitsamt, Gedimino 27. Przyjmują się mężczyźni w wieku 18 do 40 lat. Warunki najlepsze.

LEKcje obcych języków. Wileńska 4-15 (biuro "Lingua"). Informacje w godz. 10-15.

MASZYNA do szycia damską z szyćcia zamienię na opał. Tiszenhausen Nr. 13-3. Dowiadywać się od 18-ej.

NOwOCESNY kredensik orzechowy, biureczko, poduszki pachowa, poduszki tapczano-wo, żyrandol, szto-ry, karnizy, szko-ty i serwisy stołowe, karafki z kieliszka-mi, paciory na klas-ty, książki z róż-nych dziedzin i in-nych rzeczy zamienię na opał. Treniota (Stara) 26-1. 4066

ROZDZIAŁY z JAMNICZKA złotą półtorczą zginę-ła 17 kwietnia. Proszę odprawić za wynagrodzeniem na zauf. Dobro-roczyzny 2a m. 4. Przywłaszczenie bę-dzie ścigane sądow-nie. 4150

JESIONKĘ damską w bardzo dobrym stanie zamienię na opał. Ul. Zawalna 31 m. 21. Pylimo.

KREDENS, biurko, tremo stół okrąg-ły i czworokątny wymienię na opał. J. K. Katkusa 18b -1. 4101

KTOBY znał adres p. Jadwigi Farb-kowej przozony jest o podanie ta-kowego Teresie Mi-chałkiewicz. Wilno, Kosciuszki 25. 4199

KAJAK w dobrym stanie, dwie pary wiosel (pych) zamienię na plusz z wiosennymi męski wzrost średni, róż-nye doprac. Zgł. Algrido 5-2. 4202

ZGUBIONO 17 IV portfel z dokumen-ami na nazwisko Zofii Jaciewicz Ja-giellońska Nr. 4 m. 20, kartę rze-mienniczą na naz-wo Zofia Jaciewicz Wileńska 34/6-20 oraz gotówkę około 500 RM. Uczelwano znalazcę i uprasza się gorąco o zwró-ty jedynie dokumen-ty pod wyżej p. dany adres. 4125

ZGUBIONE: Laik. Asm. lud. Nr. 10035/400-X p., Aus-weis pracy, różo-wo kartę i kwit na 3 m. drzewa wszystkie wydane. na nazwisko Ma-kasewicz Władys-ław. Powyższe do-kumenty unieważ-nia się. 4219

ZGUBIONE: Laik. Asm. lud. wydany w Landwarowie na nazwisko Łukasz-ewożna Jadwiga, unieważnia się. 4220

ZGUBIONO torebkę z dokumentami i pieniędźmi: pasz-port letwiski na i-mię Melanii Czes-nowicz i zaśwład-zenie Danuty Czesnowiczówny. Proszę uczciwego znalazcę o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem. Wilno, I Mildos Nr. 13 (I Polowa) m. 3 Filistowicz. 4179

ZGUBIONY Laik. Asm. lud. wydany na nazwisko Kri-stina Siksiene, unieważnia się. 4153

ZAMIEIENIĘ nową spacerówkę "Kon-ko" na opał lub na wąż sumowy. Ul. Lwowska 11 m. 9. 4192

ZAMIEIENIĘ na opał zegar ścienny, ma-zyński i materac. Szeńska 20-15. 4193

ZAMIEIENIĘ na opał ubranie męskie czarne, serwetki ko-lorowe, stół okrąg-ły, rozsuwany or-zechowy, lustro tremo, łóeczko dziecinne, wanienkę, balie żelazną. Boguslaw 5a-1 daw. Radwiska, godz. 3-4.

ZAMIEIENIĘ na opał szafę trzydrzwiową z lustrem, łóeczko drewniane z matre-racem sprężyno-wym, łóeczko dzie-cinne (8 lat) niko-wo na siatce i met-rawe drewniane, kuchenna szafa wy-soka, stół z krzes-łami. Wszystko w sta-nie dobrym. Siau-ly (Nowa Aleja) 2-5. (4088)

ZAKŁAD Ziola Lecznice Farm. M. Szydłowskiego Vilnius Vytauto 41 (Witoldowa) Zwi-erzyńce. Hodowla zwierząt lekarskich i zbory surowców leczniczych. Kupujemy ziola le-nicze dla potrzeb naszego zakładu. Zbiór i suszenie po-winny się odbywać według naszych wskazówek. 4132-1-16. 4186 wia.

10 ha ziemi ornej z budynkami, w samym Landwaro-wie oddam na polo-wę lub z ekscelji. Zasiewy w toku. Dowiedz się tek-turownia Waka Mu-rowana Pietkiewi-czowa lub Wilno Ciurlionio 25-4.

KUPIĘ motor 1-fa-zowy od 0.50 do 1 KM. Sv. Kazimie-ro g-ve Nr 11-la (4069)

KUPIĘ dwie indy-cyjskie hodowli Wilno, Smoleńska 9-1. (4095)

KUPIĘ dentystycz-no-techniczne in-strumety: bor ma-szynne, drobne den-tystyczne narzędzi-4 t. p. Niemiecka 14 m. 18. Technik-dentystyczny. (4063)

KUPIĘ męski ka-pelus w dobrym gatunku brązowy lub czarny. Gedimino (d. Mickie-wicza) 62a -2. (4032)

KUPIĘ używane w dobrym stanie lub nowe spodnie dłu-gie z mankietami na 20-letniego chłopca. Oferty do Adm. "Gońca" pod "Spodnie". 4215

KUPIĘ maszynę do robienia gliż. Dobrze zapłace. Zgłoszenia: "Go-ńca" Codzienny, pod "Chomiński".

KUPIĘ planimety "G. Covadi Zürich Switzerland" tyl-ko w dobrym sta-nie. Tatarska 12 m. 26. 4191

KUPIĘ dobry apa-rat do powiększeń zdjęć fotograficz-nych. Oferty do Adm. "Gońca" pod "Lucynka".

KUPIĘ dachówkę mersalską. Oferty do Adm. "Gońca" pod "Dachówka". 4111

KUPIĘ butelki z maszynkami i 3 beczki 20 litrowe od piwa. Gedimino (d. Mickiewicza) 10 -13. 4159

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11-a (I piętro). Telefony: Sekretarz Redakcji 42, Relekcja 8-13, Administracja 7-09, Kspec. 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 15. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., nadłowe o 100 proc. drożej. Za poda-nie adresu do Administracji - 30 fen. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia "Auszra" w Wilnie

Wydawnictwo "Goniec Codzienny".